

Lenartov:

Kakšen je vaš dom?

6. Ljudje.

V septembru leta 1903. je šla večja družba na Triglav. Na Kredarici, v triglavski koči, so prenočili trije hribolazci. Eden izmed njih se je podpisal takole: Dr. Frank M. D. D. Ö. A. V. S. K. Ta dolga vrsta velikih črk je povedala, da je ta mož član nemškega avstrijskega planinskega društva pri oddelku za Kranjsko. Po rodu je bil Nmec iz Bavarskega.

Gospod doktor je začel družbi pripovedovati takole: »Vidite, te črke prav nalašč pristavljam svojemu imenu. Ker sem član nemškega planinskega društva v Avstriji pri oddelku za Kranjsko, zato smem vstopiti v vsako kočo nemškega planinskega društva na Kranjskem, in mi ni treba za to nič plačati. V slovenskih kočah moram pa plačati dve kroni vstopnine. In vendar jih rajši plačam, kakor bi šel v nemške kočice. To pa zato, ker so kočice slovenskega planinskega društva veliko bolj snažne in ljudje veliko bolj prijazni in postrežljivi. Drugače je pa v nemških kočah.«

Tako je sodil trd Nmec o naših planinskih domovih tiste dni, ko je znesek dveh kron pomenil že nekaj premoženja.

Mi pa povzemimo iz te dogodbice nauk: Ljudje so, ki naredo dom prikupljiv in prijazen.

In med ljudmi otroci niste ravno zadnji. Ali verjamete to?

Ljudje skrbe za red in snago, ljudje lepšajo svoje domove z opravo in s cvetjem.

Toda bodi dom še tako lep in snažen, bodi oprava še tako lična in dragocena, naj lepšajo do-

move še tako raznobarvne cvetke: če so pa ljudje v njem pusti in odurni, je pa dom izgubil vso svojo prikupljivost in prijaznost.

Lejte, kako je bilo oni dan pri Zdraharju! Nekaj tujcev je stopilo v vežo in poprosili so sveže vode. Vsi bi se bili radi lepo mirno pogovorili, pa je za-režal zdaj Jaka zdaj France, in ni bilo mogoče pričeti pravega pogovora.

Pri Muleju pa skoroda nečejo nič govoriti. Zlasti otroci kar bodejo v tla, in zastonj se trudiš, da dobiš od njih vsaj eno dobro besedo.

Godinjavčevi sicer nekaj odgovarjajo — pa kaj, ko ne razumeš ne ene besede. Kakor bi imeli z žaganjem natlačena usta.

Na Kričevini pa vsi vprek vpijejo, in ni mogoče, da bi kdo drugi prišel do besede — kaj še le, da bi koga kaj vprašal.

Zdaj nam pa povejte, ali je dom s takimi otroki res prijazen? Rekel bi, da ne.

Ali je prijetno na domu pri Blatnikovih? Sam ljubi Bog vedi, kdaj je bila njih oprava zadnjič skupaj z vodo? In obrazi in roke, noge, obleka: vse je skregano z vođo.

»Seveda! Vedno bi morali nositi prazniško obleko. Kako pa! Kdo jo bo pa kupoval?«

Le ne tako hudo! Pri delu je lahko človek delu primerno oblečen, lahko tudi (ako ni drugače) malce zamazan — kakršno je pač delo. A pride čas, ko se more vsak dostojen otrok očediti in umiti. Pri Blatnikovih pa niti tega ne vedo, kdaj je tisti čas.

In niti tega nočejo vedeti, da je snaga pol zdravja.

Tudi pri Strgarju niso otroci kdovekoliko vredni. Kar nič ni lep pogled na otroke, ki imajo obleko vso preluknjano, kakor bi se bili pravkar vrnili iz boja.

Gotovo je vsakemu človeku bolj všeč tam, kjer nosijo otroci obleko čedno zašito. Res gleda iz take obleke dostikrat revščina, a to ne priklada otrokom v očeh pametnih ljudi sramote.

Iz raztrgane obleke pa gleda največkrat lenoba. Njena tovarišica je pa zanikarnost. Trikrat je pa grdo, če se združi z raztrganostjo še nesramežljivost.

Čujte, kaj nam je pripovedovala Premkova Micika.

Šla je z atom obiskat svoje sorodnike. Ti so bili prihoda zelo veseli, in Premogarjeva Lenka je od samega veselja napravila štruklje.

Domači so jih jedli s slastjo. Micika se pa štrukljev ni dotaknila. Videla je namreč eno: kako je Premogarjeva teta delala štruklje z zamazanimi, skoro črnimi rokami. In med tem delom se še brisala in praskala tu in tam.

In Premkova Micika ni bila doma iz gradu, ampak na kmetih.

Še par besedi, preden se letos ločimo. Veliko pripomore k prijaznosti in prikupljivosti vaših domov tudi vaše lepo vedenje. Zato ne smete pozabiti tistih naukov, ki ste jih dobivali v »Šoli lepega vedenja«
lansko leto in prej več let.

J. E. Bogomil:

Pozdrav.

Četrtek je bil, in Koželjeva Minka je imela čas. Zato so jo mati poslali v mesto, da nakupi tistih drobnarij, ki jih rabi gospodinja skoro slednji dan v kuhinji in na mizi: jesiha, olja, soli itd.

Prav to priložnost je pa porabila Minka, da je za kratek hip stopila z ulice v cerkev. Hotela je izročiti